

Referat fra EDK-møte 2:2021, 25. oktober 2021

Til stede: Ingebjørg Rype, (NB) (leder), Liv Berg (Bokbasen), Asbjørn Risan (Unit), Marit Kristine Ådland (OsloMet), Elisabeth Gran (Asker bibliotek), Kjersti Feiring Myrtrøen (Biblioteksentralen), Vibeke Stockinger Lundetræ (Universitetsbiblioteket i Oslo) (ref.)

10:21 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent

11:21 Godkjenning av [Referat](#) fra møte 1:2021

Referatet ble godkjent

12:21 Sjanger- og formtesaurusen og bruk av Marc-felt 008/24-27 og 008/33+34

NB har besluttet å ta i bruk sjanger- og formtesaurusen. 33-feltet skal konverteres retrospektivt for NB sin del.

Det betyr at NB slutter å registrere formkoder i 008-feltet. Det som skal kodes i 008/33 er 0 eller 1 for fag- eller skjønnlitteratur. Det vurderes om 008/33-feltet skal konverteres retrospektivt for NB sin del.

For 008/24-27 og 34 er det tatt beslutning om at NB skal slutte å registrere de spesifikke formkodene, og her er det besluttet at det ikke skal konverteres retrospektivt.

Dette får konsekvenser for Universitets- og høgskolesektoren, som aktivt bruker disse feltene. Disse bibliotekene importerer også mange poster på utenlandsk materiale, som bruker kodene. Det får også konsekvenser for Biblioteksentralen når det gjelder felt 34 (Bibliografier). Ingebjørg melder dette tilbake til NB.

Saken bør etter EDKs mening tas opp i nasjonal RM-gruppe og nasjonal Oria-gruppe.

Det foreligger ingen føringer fra NB for bruk av sjanger/form-tesaurusen. EDK gir Nasjonalbiblioteket råd om at de anbefaler bibliotekene å ta den i bruk.

13:21 Forkortelsesangivelser på "norske" områder i Norsk WebDewey.

Det er i liten grad hensiktsmessige forkortelsesangivelser på "norske" områder i WebDewey, det vil si numre som bare finnes i den norske Dewey-utgaven, noe som gjør at det blir lange hyllesignaturer. Aktuelle områder: Språk, Litteratur, Historie, Geografi.

De ulike bibliotekene vil ha ulike behov, men en anbefaling vil kunne være nyttig.

NB kommer med forslag til diskusjon.

14:21 "Belastede termer"

Sak fra UB: Hvordan skal man gripe an termer som er i bruk/har vært i bruk, men som ikke er politisk korrekte i dag, som for eksempel tatere, sigøynere, tyskertøser, indianere. For at brukerne skal finne fram, må en ha henvisninger, men det kan allikevel være vanskelig å vite hvordan man skal gripe det an.

BS og Bokbasen bruker henvisninger på samme måte som det gjøres for Humord.

I DDK har man henvisninger som ikke er synlige, så det finnes en mulighet til å legge ikke-foretrukne former slik.

Bokbasen sier at de iblant får innspill fra brukere rundt termer, og de kan justere i henhold til dette. Alle bruker Språkrådet for å få innspill og konferere rundt begreper dersom man er usikre.

15:21 Appellfaktorer

Biblioteksentralen v/Kjersti orienterte.

Biblioteksentralen har satt i gang et prosjekt for å lage et kontrollert vokabular og et registreringsskjema som skal kunne brukes på tvers av kommuner og institusjoner.

Appellfaktorer beskriver ulike trekk ved leseopplevelsen. Det kan handle om tempo, bakgrunnsramme, hendelsesforløp, språk, karakter og tone

Jo flere bøker man får appellfaktorer på, jo lettere kan man vise koblinger mellom ulike bøker utover felles emne eller sjanger.

Appellfaktorer er vurdert av på romaner for voksne som har kommet på kulturfond den siste tiden, og det BS har vurdert som bestselgere.

Se mer på <https://www.bibliotekeneshus.no/prosjekter/appellfaktorer/>

16:21 Runde rundt bordet

Kjersti, Biblioteksentralen: Arbeider med verksregisteret. Har foreløpig verkifisert alle romaner som er katalogisert hos BS, også retrospektivt.

Vibeke, Universitetsbiblioteket. Omorganisering: fra 1/5 er Avdeling for Samlinger og digitale tjenester opprettet. Alt samlingsarbeid ved UB er nå sentralisert i en avdeling med drøyt 40 ansatte. Ansvar for klassifikasjons- og emneordssystemer ligger i denne avdelingen.

Humord beveger seg sakte fra å være en dokumentbasert tesaurus til å inneholde termer som det ikke nødvendigvis er indeksert bøker om. Vi har et påbegynt prosjekt kalt «popular searches». Her jobber vi med hyppig brukte søkestrenger fra UiOs Oria-instans, hentet ut ved hjelp av Alma analytics. Målet er å identifisere forslag til nye humord eller henvisninger til allerede eksisterende humord.

Liv, Bokbasen: Bytte av systemer. Ser mye på KI og maskinlæring i denne forbindelse. Interessant i forhold til metadataproduksjon. Nytt grensesnitt for Filmlex i Mentor.

Marit Kristine, OsloMet: Ansatte ved OsloMet jobber med å skrive en bok om skolebibliotek for grunnskolen. Marit Kristine skal skrive et kapittel om KOG mot skolebibliotek. Mye utdatert informasjon og et behov for dette.

Innfører ny studieplan. Studentene på 2. år er nå på ny plan.

Asbjørn, Unit: Tilde: Tilgjengeliggjøring og deling av forskningsadministrativ informasjon (TILDE) er et

prosjekt i regi av Unit. Tilde er en videreføring av Masterdatakildeprosjektet som ble avsluttet i 2020. Prosjektet er nå inne i en innsiktsfase. Masterdatakilder for forskning. Person, Organisasjon og Prosjekt. Intervjuer ulike aktører, bla UBO, NB. Håper å få ut et system for å håndtere masterdata. Ønsker på sikt å flytte autoritetsregisteret for personer over på denne plattformen.

Elisabeth, Asker: Overgang til Marc21 skal skje før jul. Medfører noen endringer på katalogsiden.

17:21 Orienteringssaker

Metadatagjennomgangen i NB

Noen planlagte prosjekter er utsatt, blant annet intervjuene som skulle gjøres med bibliotek om bruk av klassifikasjon og emneord, og beslutningen om klassifikasjon av skjønnlitteratur og tegneserier. Klassifikasjon: NB fortsetter som før, men gjør noen endringer mtp forenkling. For eksempel vi utstillingskataloger få et samlenummer, eventuelt ikke klassifiseres. Sorteringsmanualen til NB skal revideres/forenkles, dette kan også få følger for hvilket materiale som skal klassifiseres.

Musikkemneordene inn i nbvok

Musikktesaurusen som ble revidert i 2011 har frem til nå ligget tilgjengelig hos Bergen Offentlige bibliotek, (<https://bergenbibliotek.no/musikkogfilm/emneord-for-musikk>) men målet er å få emneordene over på NBs plattform. Første møte i en arbeidsgruppe er 19/11-21.

Filmbegreper inn i sjanger- og formtesaurusen

Det jobbes med disse termene, som skal inn i tesaurusen. Tidshorisont: første halvdel av 2022.

Norsk WebDewey – statusgjennomgang

Geografiske emneord: ønsker å få et nasjonalt autoritetsregister over stedsnavn. Kan man bruke Kartverkets liste over norske stadnamn? <https://www.kartverket.no/til-lands/stadnamn>
For utenlandske stedsnavn brukes Utenriksdepartementets liste over statsnavn og hovedsteder. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/statsnavn-og-hovedsteder---a/id87839/>

Er ajour med det deweytekniske: endringer, nummerbygging. Innledningen til DDC har blitt revidert av OCLC, og NB legger nå siste hånd på å få endringene inn i den norske utgaven av innledningen.

EDUG 2022

Blir enten i Oslo eller i Storbritannia, og pleier være på vårparten.

Bibliotekmøtet 2022: NB skal snakke om nbvok, og da blir nok sjanger-form-listen i fokus.

18:21 Eventuelt

Elisabeth: Sjangeren Romantikk het tidligere Kjærlighet. Elisabeth mener at gammelt navn på sjanger (Kjærlighet) er så godt innarbeidet at den kanskje bør beholdes.

Her må man skille mellom sjangeren Romantikk / Kjærlighet i forhold til skjønnlitteratur som debatterer / problematiserer Kjærlighet, og som da heller får emnet Kjærlighet – Fortellinger.

Redaksjonen for tesaurusen tar med seg innspillet videre.

Vedlegg 1

Aktuelle koder for Books i felt 008 pos. 33 og 008 pos. 24-27 og 34

<p>008 pos. 33</p> <p>0 – Ikke skjønnlitteratur</p> <p>1 – Skjønnlitteratur (ikke nærmere spesifisert)</p> <p>d – Skuespill</p> <p>e – Essays</p> <p>f – Roman</p> <p>h – Humor, satire o.l.</p> <p>i – Brev</p> <p>j – Noveller/fortellinger</p> <p>m – Blandet skjønnlitterært innhold</p> <p>p – Dikt</p> <p>s – Taler</p> <p>u – Ukjent litterær form</p> <p> – Ingen forsøk på å kode</p> <p>34 - Biography (006/17)</p> <p># - No biographical material</p> <p>a - Autobiography</p> <p>b - Individual biography</p> <p>c - Collective biography</p> <p>d - Contains biographical information</p> <p> - No attempt to code</p>	<p>008 pos 24-27</p> <p>a - Abstracts/summaries</p> <p>b – Bibliographies</p> <p>c – Catalogs</p> <p>d – Dictionaries</p> <p>e – Encyclopedias</p> <p>f – Handbooks</p> <p>g - Legal articles</p> <p>i – Indexes</p> <p>j - Patent document</p> <p>k – Discographies</p> <p>l – Legislation</p> <p>m – Theses > Avhandlinger</p> <p>n - Surveys of literature in a subject area</p> <p>o – Reviews</p> <p>p - Programmed texts</p> <p>q – Filmographies</p> <p>r – Directories</p> <p>s – Statistics</p> <p>t - Technical reports</p> <p>u - Standards/specifications</p> <p>v - Legal cases and case notes</p> <p>w - Law reports and digests</p> <p>y – Yearbooks</p> <p>z – Treaties</p> <p>2 – Offprints</p> <p>5 – Calendars</p> <p>6 - Comics/graphic novels</p> <p> - No attempt to code</p>
---	--

Forslag til konvertering:

- e:essay > Essay
- i:letter > Brev
- s:speeches > Taler
- d:drama > Skuespill
- f:novel > Romaner
- h:humor/satires > Humor
- j:short story > Brukt til både noveller og fortellinger, særlig barnebøker.
- p:poetry > Dikt (eller Lyrikk?)
- m:mixed forms: Legges ikke på sjanger/form